

Til alle landets kommuner

Deres referanse:

Vår referanse:
08/86-2

Dato:
30.09.2011

NØDNETT SKAL BYGGES UT I HELE NORGE - BETYDNING FOR KOMMUNENE

Stortinget besluttet 9. juni 2011 at Nødnett skal bygges i hele Norge, jf. Prop. 100 S (2010-2011) og Innst. 371 S (2010-2011). Nødnett er et digitalt, avlytningssikret sambandsnett for nødetatene brann, helse og politi, samt andre aktører med et nød- og beredskapsansvar. Nødnett er en viktig faktor for å bidra til økt sikkerhet for befolkningen. Dagens mange, atskilte radiosamband har vist seg å være utilstrekkelige som sambandsløsninger for nødetatene. I pinsehelgen 2011 fikk man demonstrert at det er viktig å ha et uavhengig sambandsnett for krisekommunikasjon når de kommersielle nettene er utilgjengelige. Etter terroranslaget 22. juli har behovet for et landsdekkende og robust Nødnett blitt ytterligere forsterket.

54 kommuner i det sentrale Østlandsområdet er allerede tilknyttet Nødnett. Erfaringene fra første trinn er i all hovedsak positive og viser at det nye sambandet gir bedre dekning, bedre talekvalitet, avlytningssikret informasjonsutveksling og økt trygghet for brukerne. Det er forventet at Nødnett skal være bygget i hele landet i løpet av 2015. Utbyggingen følger politidistriktinndelingen med følgende faser:

- Fase 0: Østfold, Follo, Romerike, Oslo, Asker og Bærum, Søndre Buskerud (*Fase 0 utgjør første utbyggingstrinn. Her er Nødnett er ferdig utbygget og innføring i nødetatene er i slutfasen.*)
- Fase 1: Hedmark, Gudbrandsdal, Vest-Oppland
- Fase 2: Nordre Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder
- Fase 3: Rogaland, Haugaland og Sunnhordland, Hordaland, Sogn og fjordane
- Fase 4: Sunnmøre, Nordmøre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag
- Fase 5: Helgeland, Salten, Midtre Hålogaland, Troms, Vest-Finnmark, Øst-Finnmark

Detaljerte utbyggingplaner for faser 1 – 5 er under utarbeidelse.

Kontoradresse:
Nydalens allé 37a
Oslo

Postadresse:
Postboks 7 Nydalen PIB
0410 Oslo

Telefon sentralbord:
23 00 57 00

Telefaks:
22 23 29 41

Saksbehandler:
Gunnel Helmers

Ansvar for utbyggingen

Etablering av Nødnett er et omfattende prosjekt med mange aktører, og kommunene vil komme i kontakt med flere av disse.

- **Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK)** har ansvaret for å styre utbyggingen av Nødnett i Norge, og ivareta forvaltningsansvaret for nettet når det er ferdig. Alle brukerorganisasjoner som skal benytte Nødnett må bestille et abonnement og inngå en kundeavtale med DNK. 110-sentraler og legevaktsentraler skal også inngå utstyrsavtaler med DNK for utstyret som leveres til sentralene. DNK er statens kontraktspart overfor leverandørene.
- **Leverandøren** av Nødnett er Nokia Siemens Networks Norge AS (NSN). NSN har ansvar for å bygge Nødnett og integrere leveranser fra en rekke underleverandører, herunder Motorola Solutions Inc., som leverer infrastruktur og selve radionettet, Frequentis GmbH, som leverer radio/telefonibetjeningsutstyr til sentralene, samt Fortek som leverer et kommando- og kontrollsystem til 110-sentraler. Leverandøren er ansvarlig for å søke om byggetillatelse dersom det må bygges nye basestasjoner i et område.
- **Helsedirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet (DSB)** er ansvarlig for innføringsprosjektene i henholdsvis kommunehelsetjenesten og kommunale brannvesen/ 110-sentraler. Direktoratene har omfattende arbeidsoppgaver knyttet til innføring av Nødnett i sine etater, herunder koordinering, ta imot leveranser, opplæring av brukere samt innføring i organisasjonene. Det vises for øvrig til brev fra Helsedirektoratet til kommunene datert 5.9.2011 om samme sak.

Kommunenes rolle

Alle kommuner berøres av utbyggingen. For å minske risikoen for forsinkelser og unødige kostnadsøkninger både for kommunene og staten, er kommunenes medvirkning viktig.

Kommunene blir direkte berørt når det gjelder:

- Byggesaksbehandling av søknader for plassering av basestasjoner
- Brann- og redningstjenesten, inkludert 110-sentralene
- Kommunehelsetjenesten, inkludert legevaktsentralene
- Bruk av Nødnett i andre enheter i kommunen (vil bli aktuelt etter at nødetatene har tatt Nødnett i bruk)

Basestasjoner – byggesøknader

Arbeidet med å skaffe et tilstrekkelig antall basestasjoner for Nødnett vil starte i løpet av høsten 2011. Det er satt strenge dekningskrav for Nødnett, og det må etableres anslagsvis 1 900-2 000 basestasjoner på landsbasis. Både i det daglige og i en krisesituasjon er god dekning avgjørende for muligheten til å yte en fullgod tjeneste og redde liv og helse. Det skal være Nødnettdekning i områder utover der de vanlige mobilnettene har dekning. I tettbygde strøk med tyngre bygningsmasse vil det være nødvendig med høyere tetthet av basestasjoner for å sikre dekning også innendørs.

Utbyggeren skal i størst mulig grad innplassere nye basestasjoner i allerede eksisterende infrastruktur eller plassere antennene på taket av eksisterende, høye byggverk. Dersom tilstrekkelig dekning ikke oppnås ved å benytte slike lokasjoner, må det bygges nye egne antennemaster og tekniske boder.

I første byggetrinn erfarte prosjektet til dels svært lang kommunal saksbehandlingstid for enkelte av basestasjonene. Forsinkelser i prosessene gir økte kostnader både til stat og kommune, samt at slike forhold kan forsinke gjennomføring av utrulling av Nødnett.

Økt kostnad, men bedre tjeneste

Gjennom satsingen på Nødnett får kommunene tidsriktig utstyr som tilfredsstillende blant annet pålegg fra Datatilsynet for å styrke personvernet. Kommunene slipper dermed å ta denne investeringen selv. Gjennom Nødnettprosjektet dekker staten kostnader til:

- Utbyggingen av Nødnett
- Førstegangsanskaffelse av radioterminaler
- Utstyr til 110-sentraler og legevaktsentraler

Antall radioterminaler og type utstyr som leveres er fastsatt etter avtale med DSB og Helsedirektoratet. Etatenes innføringsprosjekter dekkes i hovedsak innenfor etatenes egne rammer, og noen kostnader vil dermed påløpe den enkelte kommune under installasjonsperioden, herunder:

- Forberedelser til å kunne motta utstyr ved sentralene, som bl.a. tilpasninger/bygging av tekniske rom, og installering av nødvendige tele- og datalinjer.
- Oppgradering og tilpasning av egne løsninger som skal integreres, for eksempel lydlogg.
- Tilleggsbehov ut over kontrakt, for eksempel utstyr for stasjonsutvarsling (brann)
- Personellkostnader i forbindelse med lokal prosjektledelse og –deltakelse, testing og opplæring.

Det er viktig at kommunene frem til utbyggingen av Nødnett tar kontakt med innføringsprosjektene for brann (ved DSB) og helse (ved Helsedirektoratet) om de skal foreta eventuelle ombygginger av lokaler ved legevakter, brannstasjoner og 110-sentraler. Dette kan spare kommunene for kostnader, og sikre at det ikke blir nødvendig med dobbeltarbeid eller endringer i etterkant.

Når Nødnett og utstyr er levert og tatt i bruk vil det påløpe årlige driftskostnader for kommunene:

- Abonnementsavgift for tilknytning til Nødnett (et abonnement per radioterminaler og per operatørplass i sentralene)
- Leie av datalinjer til sentralene
- Personal- og tekniske kostnader til løpende drift og vedlikehold av utstyret, samt nødvendige serviceavtaler
- Kompetansehevende tiltak, brukerstøtte og administrasjon av brukere i nettet
- Utskifting/nyanskaffelse av radioterminaler

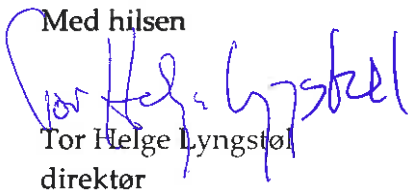
Konsulentselskapet SINTEF har gjennomført en kostnadskartlegging i tilknytning til Nødnett som peker på at brukerkostnadene vil øke i forhold til tidligere, men at mye av kostnadsøkningen skyldes utstyr og funksjonalitet som kommer i tillegg til det man tidligere har hatt. Prop 100 S (2010-2011) presiserer at det er usikkerheter i beregningsgrunnlaget, og dette tatt i betraktning, samt den kvalitetsheving, nye tjenester samt de effektiviseringsmuligheter Nødnett gir, synes det ikke urimelig at det blir en viss økning i etatenes driftsutgifter. Samtidig påpekes det at Nødnett legger til rette for gevinstrealisering knyttet til antall kommunikasjonssentraler og driften av disse både internt i og på tvers av etater og geografiske områder. I Prop 100 S fremgår også at Justis- og politidepartementet og

Helse- og omsorgsdepartementet vil, når mer erfaring foreligger, eventuell refordeling mellom etatene er foretatt og gevinstrealiseringsprosjekter er igangsatt, vurdere kommunenes kostnader til Nødnett.

Veien videre

Det arbeides nå med å få konkrete planer for fase 1-5 på plass. Når disse foreligger, vil brukerorganisasjonene få informasjon om det konkrete innføringsløpet fra innføringsprosjektene via DSB og Helsedirektoratet. Det planlegges med informasjonsaktiviteter på ulike nivåer i kommunene og via fylkesmannen. Parallelt med dette vil leverandøren starte arbeidet med å utplassere basestasjoner og ta kontakt med kommunene. Ytterligere informasjon om Nødnett finnes på www.dinkom.no, og eventuelle spørsmål kan stilles til post@dinkom.no.

Med hilsen

Tor Helge Lyngstøl
direktør

Cecilie B. Løken
avdelingsdirektør

Kopi til: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Helsedirektoratet, KS, fylkesmennene, Justis- og politidepartementet.